

Θέσεις και προτάσεις του ΣΒΒΕ για το νέο Αναπτυξιακό νόμο

Προτάσεις Στρατηγικών Κατευθύνσεων Νέου Αναπτυξιακού Νόμου

1. Αποκλειστική ενίσχυση των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών

Έχει διατυπωθεί, σε πλήθος μελετών, ότι το ελληνικό παραγωγικό σύστημα χρήζει ριζικής αναμόρφωσης. Ο νέος αναπτυξιακός νόμος θα μπορούσε να αποτελέσει εργαλείο του μετασχηματισμού της ελληνικής οικονομίας, εφόσον έχει ως αποκλειστική στόχευση την υποστήριξη επενδύσεων σε κλάδους διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών, που από την φύση τους απαιτούν μεγαλύτερη οικονομική αποτελεσματικότητα, λόγω του διεθνούς ανταγωνισμού, και έτσι ωθούν τις εγχώριες παραγωγικές δυνάμεις στην καινοτομία και στην αύξηση της παραγωγικότητας.

2. Κλαδική και γεωγραφική στόχευση

Με στόχο την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, θα πρέπει ο νέος αναπτυξιακός νόμος να δίδει έμφαση στην κλαδική και περιφερειακή στόχευση με αποκλειστικό γνώμονα την παραγωγή διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων. Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί με την κλαδική και γεωγραφική κατανομή των κονδυλίων και τη διαφοροποίηση των κινήτρων σε κλάδους και περιοχές που δεν εντάσσονται στους τομείς προτεραιότητας. Οι περιοχές της Ηπείρου και της Θράκης θα πρέπει να απολαμβάνουν τα υψηλότερα ποσοστά ενισχύσεων με σαφή διαφοροποίηση από τις άλλες περιοχές. Για την κλαδική εξειδίκευση θα πρέπει σε κάθε περιφέρεια να εκπονηθεί, εντός σύντομου χρονικού διαστήματος, ένα 5ετές πρόγραμμα κλαδικής στόχευσης επενδύσεων σύμφωνα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των κλάδων σε κάθε περιφέρεια.

3. Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων παραγωγικών μονάδων και αξιοποίηση κλειστών βιομηχανοστασίων

Για μια χώρα όπως η Ελλάδα με τη συγκεκριμένη παραγωγική διάρθρωση, ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων παραγωγικών μονάδων θα πρέπει ν' αποτελέσει προτεραιότητα και ως εκ τούτου προτείνεται να συμπεριληφθεί ως δράση σαφώς αναφερόμενη στο κείμενο του νέου αναπτυξιακού νόμου. Επιπλέον των παραπάνω, ο εκσυγχρονισμός μιας παραγωγικής μονάδας αποτελεί επένδυση άμεσης απόδοσης και άμεσης συνεισφοράς στο εθνικό εισόδημα. Προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί στην ενεργειακή αναβάθμιση των εγκαταστάσεων, καθώς και στον προσδιορισμό και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των παραγόμενων προϊόντων.

Κατά την παρούσα οικονομική συγκυρία η αξιοποίηση των κλειστών βιομηχανοστασίων με νέα επενδυτικά σχήματα, με απελευθέρωση από νομικά και λοιπά βάρη κρίνεται επιβεβλημένη. Σήμερα υπάρχει μεγάλο κτιριακό απόθεμα στην επικράτεια της χώρας και στις οργανωμένες επιχειρηματικές περιοχές (ΒΙΠΕ). Η συμπερίληψη στο νόμο ειδικής διάταξης δημιουργεί προφανείς οικονομίες πόρων και θα έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη για τις εν λόγω περιοχές.

4. Ενίσχυση διασυνδέσεων πρωτογενούς παραγωγής με μεταποίηση

Για την ανάπτυξη αποτελεσματικών διασυνδέσεων πρωτογενούς τομέα και μεταποίησης, θα πρέπει να προβλεφθεί ο θεσμός των συνδυασμένων ενισχύσεων, ούτως ώστε να ενθαρρυνθεί η μεταποίηση αγροτικών προϊόντων που θα προέρχονται από συμβολιακή και βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, θα είναι ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π.) κλπ. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται να ενισχύονται δράσεις εκσυγχρονισμού παραγωγής, ανάπτυξης συσκευασιών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, καθώς επίσης και ανάπτυξης εξαγωγών και διεθνούς προβολής, για επιχειρήσεις που μεταποιούν ελληνικά αγροτικά προϊόντα.

5. Διαφοροποίηση του σκέλους του αναπτυξιακού νόμου, όσον αφορά τις νεοφυείς επιχειρήσεις και την ενίσχυση των νέων επιστημόνων

Για την ανάπτυξη νεανικής επιχειρηματικότητας, μέσω της δημιουργίας νεοφυών επιχειρήσεων, προτείνεται να ισχύσει ειδικό πλαίσιο κινήτρων, που θα λειτουργεί εντός του νέου Αναπτυξιακού Νόμου. Τούτο διότι η ίδρυση, λειτουργία και ανάπτυξη νεοφυών επιχειρήσεων, σύμφωνα και με τη διεθνή πρακτική, απαιτεί ειδικό πλαίσιο κινήτρων, και διαφορετικούς κανόνες διαχείρισης και ελέγχου των ενισχύσεων, σε σχέση με τις κλασικού τύπου επενδύσεις.

Προτάσεις για την άρση των καθυστερήσεων στο σύστημα πληρωμών και εκταμιεύσεων

Οι καθυστερήσεις στο σύστημα πληρωμών και εκταμιεύσεων, είτε σταδιακών είτε στο στάδιο ολοκλήρωσης, ήταν απ' τα βασικά προβλήματα των αναπτυξιακών νόμων που ίσχυαν μέχρι σήμερα στη χώρα, αφού διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις που σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνούν ακόμη και τους εικοσιτέσσερις (24) μήνες.

Για την επίλυση του προβλήματος προτείνεται:

- το Υπουργείο Ανάπτυξης, να επιλέξει μετά από ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία έναν ή περισσότερους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς οι οποίοι θα συμβληθούν με δανειακή σύμβαση με το κράτος για την έγκαιρη αποπληρωμή των επενδύσεων και την αποφυγή των σχετικών καθυστερήσεων. Οι τόκοι που θα προκύψουν από την ανωτέρω δανειακή σύμβαση θα επιβαρύνουν αποκλειστικά και μόνο το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) της χώρας. Συμπληρωματικά, προτείνουμε για την αποφυγή προβλημάτων χρηματοδότησης στην υλοποίηση των επενδύσεων, να εκχωρούνται οι εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης των επενδύσεων προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που θα επιλεγούν.
- τη θεσμοθέτηση ειδικής πιστωτικής γραμμής συμψηφισμού, δηλαδή ενός συστήματος συμψηφισμού οφειλών του δημοσίου για επενδύσεις (investment voucher) με τις φορολογικές ή ασφαλιστικές οφειλές των επιχειρήσεων προς το κράτος.

Προτάσεις τροποποίησης του συστήματος διαχείρισης και υλοποίησης επενδύσεων

Για την αποτελεσματική λειτουργία του νέου επενδυτικού νόμου και για την επίτευξη διαφάνειας, με δεδομένο το γεγονός της διαχείρισης δημόσιων κονδυλίων, προτείνεται η δημιουργία ενός νέου διαχειριστικού πλαισίου, το οποίο θα υιοθετεί πλήρως την έννοια του δημοσίου συμφέροντος.

Συγκεκριμένα προτείνεται:

1. η διεκπεραίωση των διαδικασιών αξιολόγησης, διαχείρισης και ελέγχου να γίνεται από Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του ιδιωτικού τομέα (όπως ΕΦΕΠΑΕ, ΚΕΠΑ, ΕΛΑΝΕΤ κ.λ.π.) σε σύμπραξη με την Ελληνική Ένωση Τραπεζών. Έτσι, εξασφαλίζεται η συνευθύνη τόσο των ιδιωτικών επιχειρήσεων όσο και των τραπεζών. Ο ΕΦΔ θα έχει τη δυνατότητα συνεργασίας με εταιρία ορκωτών ελεγκτών.
2. η έγκριση των επενδύσεων να γίνεται κατά γεωγραφική περιοχή, με τη δημιουργία 5 επιτροπών: στη Βόρεια Ελλάδα, στην Κεντρική Ελλάδα, στη Νότια Ελλάδα, στην Αττική και στην Κρήτη.
3. οι επιτροπές έγκρισης επενδύσεων να είναι πενταμελείς, με τη συμμετοχή των Επιμελητηρίων, Συνδέσμων Επιχειρήσεων και Τραπεζών. Στην επιτροπή Πρόεδρος θα είναι ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Ανάπτυξης, και,
4. το Υπουργείο Ανάπτυξης θα έχει αποκλειστικά εποπτικές – ελεγκτικές αρμοδιότητες της λειτουργίας του συστήματος που περιγράφηκε παραπάνω, με τη συνεργασία της Διεύθυνσης Ελέγχου, η οποία θα εποπτεύει συνολικά την εφαρμογή του νόμου και τη λειτουργία του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης.

Μέσω της πρότασης αυτής, επιτυγχάνονται τα ακόλουθα:

1. καταργούνται όλες οι υφιστάμενες υπηρεσίες του Υπουργείου, δημιουργούνται οικονομίες και πατάσσονται οι θύλακες διαφθοράς,
2. εξασφαλίζεται πλήρης διαφάνεια, με τη συμμετοχή των επαγγελματικών οργανώσεων και των τραπεζών,
3. εκφράζεται και συμμετέχει στη διαδικασία το δημόσιο συμφέρον, μέσω της συμμετοχής της πολιτικής ηγεσίας στις επιτροπές έγκρισης επενδύσεων,
4. δημιουργούνται οικονομίες πόρων, και,
5. επιτυγχάνεται η αποκέντρωση των σχετικών διαδικασιών.

Προτάσεις σχετικά με τις μορφές ενισχύσεων – κινήτρων

Οι άμεσες κεφαλαιακές ενισχύσεις – επιχορηγήσεις αποτελούν την προσφορότερη μορφή κινήτρων, κυρίως για τις παραμεθόριες περιοχές της χώρας και πρέπει να διατηρηθούν.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να προβλέπονται, για όσες επιχειρήσεις το επιθυμούν ή χρειάζονται, φορολογικά κίνητρα, καθώς και η παροχή επιδότησης επιτοκίου ή εγγυήσεων του δημοσίου.

Η δημιουργία ενός Ταμείου ανακυκλούμενων πιστώσεων, που θα είναι εισηγμένο στο ΧΑΑ, θα μπορούσε να αποτελέσει μια πρόσθετη διαδικασία χρηματοδότησης, εφόσον υπάρχει η άμεση θεσμική και οργανωτική δυνατότητα υλοποίησής του.

